

عنوان مقاله:

تحلیل تطور مقایس قرائی

محل انتشار:

دوفصلنامه مطالعات قرائت قرآن، دوره 11، شماره 20 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 34

نویسندگان:

شبیم رجب زاده - دانشجوی دکتری علوم قرآن و حدیث، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

حمید رضا مستفید - استادیار گروه علوم قرآن و حدیث، واحد شمال تهران، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران .

مریم حاجی عبدالباقی - استادیار گروه علوم قرآن و حدیث، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

اختلاف قرائات از جمله مفاهیم مطرح و بسیار مهم علوم قرائات و تفسیر است . تا قبل از ابن مجاهد (۳۲۴ ق) هر یک از علمای قرائات می توانستند با تکیه بر اجتهادات شخصی خویش ، قرائت خاص خود را اختیار نموده و طریق جداگانه ای را در پیش بگیرند . همواره هر اختیاری بر اساس ملاک ها و مقایسی صورت می پذیرفته است . امروزه سه ملاک ابن الجزری (۸۳۳ ق) به عنوان سه مقیاس معتبر صحت قرائات، شناخته شده و تمام ملاک های پیشین را تحت الشعاع خود قرار داده است . سوال اینجاست که این ملاک ها در طول تاریخ چه سیری را پیموده و دچار چه تغییر و تحولاتی شده اند . این پژوهش بر اساس معلومات کتابخانه ای ، به صورت توصیفی - تحلیلی انجام شده است . ملاک ها و مقیاس های مختلف قرائی حاصل از چهار بازه زمانی ذیل عبارت اند از: ۱ . ملاک نقل شفاهی متکی بر وثاقت ناقل: از رحلت رسول اکرم تا توحید مصاحف؛ ۲ . چهار ملاک اجماع ، قیاس ، مطابقت کلی با مصحف امام ، مطابقت با مصاحف برخی صحابه مشهور: بعد از توحید مصاحف تا ابن مجاهد ؛ ۳ . دو ملاک اجماع ، مطابقت کلی با مصحف امام: زمان ابن مجاهد؛ ۴ . سه ملاک صحت سند (بنا به قولی تواتر) ، موافقت با وجهی از وجوه زبان عربی ، مطابقت با [جزئیات] رسم المصحف و یا بنابر قول ابن الجزری مطابقت با یکی از مصاحف عثمانی ولو به صورت احتمالی: بعد از ابن مجاهد تا ابن الجزری .

کلمات کلیدی:

ملاک ها و مقایس قرائی ، اجماع در قرائت ، قیاس در قرائات ، رسم المصحف ، صحت سند ، تواتر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1767526>

